

Tre saker på tre minuter

Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Syfte med berättande

Att ge eleverna möjlighet att få uttrycka sina tankar och känslor om en gemensam läsupplevelse.

Läraren reflekterar om "Att tala inför andra"

På bara några få tillfällen utvecklades eleverna i rekordfart. Stor skillnad på första framträdandet och femte gången! Nyckeln är självförtroende. Självförtroende får man genom att lyckas. För att lyckas krävs trygghet. Trygghet får eleverna om de får utmana sig själva i sin egen takt, till exempel genom att välja hur stor grupp man vill berätta inför och om man vill sitta eller stå under sitt berättande.

Metod – Muntligt berättande i ett sammanhang

Under några veckor har vi läst, tänkt, samtalat, skrivit och berättat om *Möss och människor*. Under läsningens gång har eleverna skrivit läslogg, läst varandras tanketexter, samtalat i mindre grupper och i helklass. Ett särskilt moment denna gång har varit muntligt berättande. Efter genomförda aktiviteter har eleverna förberett kortare tal som framförts i små grupper. Eleverna har skrivit enkla talmanus i punktform som stöd, tränat på sitt framträdande, utvärderat sin egen insats utifrån manus, talet (rösten), ögonkontakt och kroppskontroll. Läsningen avslutades med att varje elev, i mindre grupper, under tre minuter fick lyfta fram tre saker ur boken. Det kunde vara:

- Något som berört,
- något som gett upphov till tankar (associationer),
- eller något eleven undrat över (ställt sig frågande).

Innehållet i de tre punkterna valde eleven själv, till exempel:

- Karaktärer,
- miljöer,
- scener,
- bokens sista scen,
- citat ur texten,
- tematik,
- eller budskap.

Tre saker på tre minuter

Tre minuter låter lite, men tre minuter oavbruten taltid är ganska lång tid. Eleven får möjlighet att uttrycka sina tankar, känslor, frågor, insikter och åsikter utan att någon annan avbryter. Under dessa "berättarstunder" har jag suttit som en tyst mus i ett hörn av klassrummet och lyssnat på varje elevs tre valda saker. Vilken förmån att få ta del av insiktsfulla, frågande, allvarliga och hoppfulla unga människors berättande om bland annat:

- Vänskap och lojalitet: Om relationen mellan George och Lennie
- Mansnormen: Hur tuffa och hårda männen är
- En nedvärderande syn på svarta: Om Crocks och vad han får utstå, n-ordet
- Attityden till funktionsnedsättning: Om den bristande förståelsen för Lennies svårigheter
- Synen på kvinnan: Om Curleys fru (som inte ens får ett namn), horhus, sexism

Men också... tankar som att "boken är en spegel av sin tid" och "det har ändå hänt väldigt mycket vad gäller synen på svarta och kvinnor, även om allt inte är bra idag". Ibland är vissa lärardagar bättre än andra! Ni vet, när eleverna formulerar tankar och når insikter som bara för några veckor sedan inte fanns. Avslutar med ett hoppfullt elevcitat:

I FRAMTIDEN ÄR RASISMEN ETT MINNE BLOTT

Boksamtal om Möss och människor,
9C Gäddgårdsskolan, Arboga.

Lgr 11 Förmåga (kopplingar till åk 9)

Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.

Centralt innehåll

Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare.

Kunskapskrav

Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter med **mycket gott** flyt genom att, på ett **ändamålsenligt och effektivt sätt**, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra **välutvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll med **god** koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven **mycket god** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra **välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om budskap som är **tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda** i olika verk.

Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **välutvecklade** muntliga redogörelser med **väl** fungerande struktur och innehåll och **god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.